

Çağdaş
Sanat
ve
Mimari
üzerine
bir kitap
önerisi

Sanat ve mimari tarihine baktığımızda, Eski Yunan, Roma ve Mısır'dan (*hatta 1940'larda keşfedilen Lascaux mağarasında bulunan tarih öncesi mağara resimlerinden*) bu yana, mimari ve sanatın ilişkisi farklı anlam, bağlam ve formlarda sürekli bir etkileşim içinde süregelmiştir.

Sanat, kimi zaman mimarının işlevini vurgulayan estetik bir eleman (*örneğin tapınaklar*), kimi zaman mekanı düzenleyen, mimarının aksanını vurgulayan ve çevresindeki insan dolaşımını belirleyen bir ağırlık noktası (*Rönesans yapılarındaki avlularda ya da meydanlarda olduğu gibi*) olarak karşımıza çıkar.

Mimarlık ve sanat,
çoğunlukla dönemin
güç ilişkilerinin,
sosyo-ekonomik ve
ideolojik yapısının
sembolik bir göstergesi
olarak işlev görmüştür.

Tony
Smith,
*The Fourth
Sign*, 1976

Modern mimari ile
soyut sanatın ilişkisinde
ise sanatın rolü
ikincildir; mimarinin
mekansal ve biçimsel
organizasyonunu
destekleyen, daha
dekoratif bir işlevi
vardır.

Ernst
Nordin,
*Norra
skenet (The
northern
light/
Aurora
Borealis)*,
Umeå 1970.

Soyut modernist yapıtlar, çoğunlukla çevresiyle ve mimariyle biçimsel bir ilişki dışında hiç bir bağlantı kurmaz, adeta gökyüzünden düşmüş gibidir. Binaların girişlerinde, parklarda ve diğer kamusal mekanlarda estetik bir obje, bir prestij sembolü olarak yer alırlar.

Louise Nevelson, *Sky Landscape*, 1988

Neden
Çağdaş
Sanat?

Maarinus Boezum, *Green Cathedral*, 1987-1997

Do Ho Suh, *A Perfect Home*

Modern dönem
öncesinde mimariyle
bir bağımlılık
ilişkisinde bulunan
sanat, modernle
birlikte tamamen
bağımsızlaşmış hatta
bütünsel çevresinden
kopmuştur. Çağdaş
Sanatla birlikte
sanat, mimariyle ve
kentsel çevreyle olan
konumunu yeniden
tanımlamıştır.

Bruce Nauman, *Square Depression*, 2007

Mimariyle, sanatın
ilişkisinin eşitlendiği,
hatta, diyaloga girdiği
alan “çağdaş sanat”tır.

Callum Morton, *Monument 19: Sexy Beast*, 2008

Çağdaş sanatın özellikle '90 sonrası tezahürleri bu durumu örnekler. Çağdaş sanat yapıtları yalnızca mimariyle ve kentsel dokuyla ilişki kurmakla kalmaz, mekansal, tarihsel, sosyo-ekonomik ve kültürel yapıyla da ilişkilendirilir. Bu ilişkiden yola çıkar ve şekillenir, hatta, müdahale eder, açımlar, yorumlar ve yeni öneriler getirir.

Benjamin Verdonck, *Nest*, 2008

Çağdaş sanat müdahalelerinin, en ayırıcı özelliği, izleyici için bir deneyim önermesi ve izleyici katılımını amaçlamasıdır. Bir çok çağdaş yapıt, ancak, izleyici katılımıyla tamamlanır.

Ayşe Erkmen, *Crystal Rock*, 2009

Bu anlamda, kamusal alanlarda, kentle ve mimariyle ilişkilen yapıtlar, çok perspektifli, diyaloga açık, şaşırtıcı ve çok katmanlıdır.

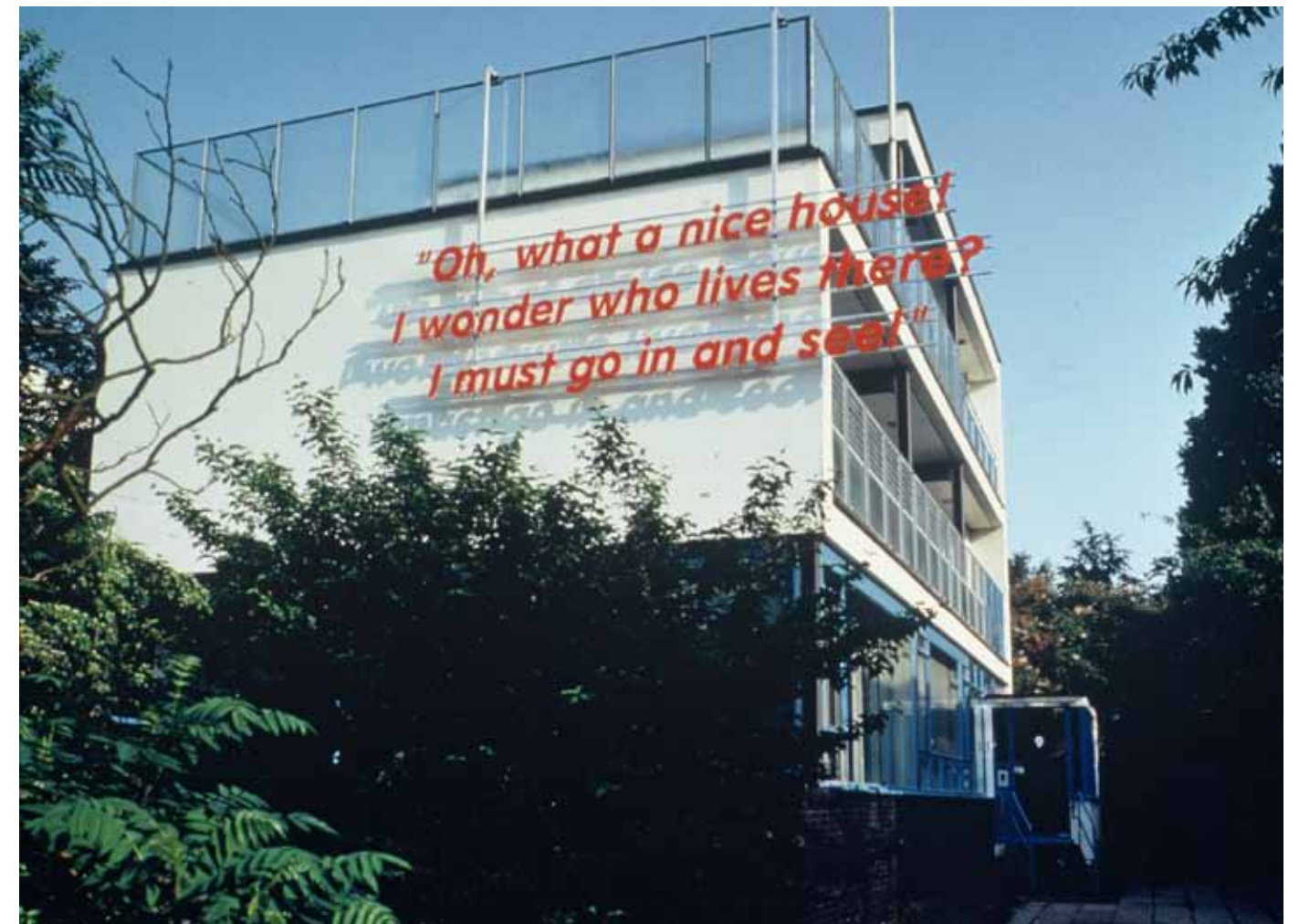
Richard Wilson, *Turning the Place Over*, 2007

Murat Şahinler & Fuat Şahinler, *Breather*, 2008

Tatzu Nishi, *Queen Victoria Hotel*, 2002

Ayşe Erkmen, *WOW*, 1996

Jurgen Bey, *Blob Pavilion*, 2005

İçerik Özellikleri:

Çağdaş sanat, mimari ve kentsel doku arasındaki ilişkiyi açımlayacak olan kitabı “görsel bir anlatı” olarak tanımlayabiliriz. Farklı yaklaşım ve araştırmaları görselleştirecek kitapta, aynı zamanda, tarihsel gelişimi ve güncel araştırmaları gündeme getirecek üç makale yer alacak. Yaklaşık 30-40 uluslararası sanatçının seçkin yapıtlarının yer alacağı kitapta, toplam görsel sayısının 100 civarında olması düşünülüyor.

Kitabın geniş bir okuyucu kitlesine hitap etmesi için görsel dile öncelik verilirken, bilgilendirici, ama aynı zamanda, keyif verici olması tasarlanıyor.

Yaklaşık 130-160 sayfa
Fotoğrafların % 60-70'i renkli

Editoryel Grup:

Fulya Erdemci
SKOR, direktör

Huib van der Werve
NAI, küratör

Fulya Erdemci

Born in 1962 in Eskisehir, Turkey, Fulya Erdemci lives and works in Amsterdam and Istanbul. Fulya Erdemci studied art history and theory in the graduate program of art history and archeology at Columbia University, New York (1990-1993). On her return, she begun to teach part-time at the Bilkent University and work as the director of the International İstanbul Biennial from 1994- 2000. She was the Director of Proje4L-Istanbul Museum of Contemporary Art (2003-2004) and the Temporary Exhibitions Curator at Istanbul Modern from 2004-2005.

She initiated the series of urban art exhibitions in public space called “Istanbul Pedestrian Exhibitions”(Istanbul Yaya Sergileri) in 2002, which was the Şrst exhibition designed for the pedestrians in the public space in Turkey. The second one was realized in 2005 with Emre Baykal as co-curator and Arzu Yayintas as associate curator.

She was the co-curator of the 25th São Paulo Biennial, “Citades/Cities”, 2002 and took part in the curatorial team of the 2nd Moscow Biennial of Contemporary Art, 2007. Erdemci co-curated with Danae Mossman “Wandering Lines: Towards A New Culture of Space”, the 5th Scape Biennial of Art in Public Space, Christchurch, New Zealand, 2008.

Currently, Fulya Erdemci is working as the Director of SKOR, Stichting Kunst en Openbare Ruimte (Foundation Art and Public Space) in Amsterdam.

Huib van der Werve

Since 2008 curator for the Netherlands Architecture Institute (NAi) in Rotterdam. From 2005 until 2008 advisor on visual arts for the Chief Government Architect and responsible for realizing projects under the percentage-ruling for visual arts for government buidlings. These projects included working together with artists such as Germaine Kruij, Joep van Lieshout and Liam Gillick. Since 2002 curator of numerous exhibitions for various institutions, most recently Jill Magid at Stroom, Den Haag and an exhibition for the International Landscape Triennale in Apeldoorn for the Fonds BKVB. Advisor for various committees and is currently a member of the advisory committee on visual arts for the city of Utrecht and a boardmemeber of various small initiatives. Author of texts for various monthly/weekly editions such as Metropolis M, Manifesta journal and Open, and also for numerous artists books such as Navid Nuur, Sanja Medic and Jeroen van Doorenweerd. He has a degree in visual arts from the Royal Academy of Art in Den Haag (BA Painting 1994 - 1998), University of Amsterdam (BA/MA Art History 2000 - 2004) and took part in the Curatorial Training Programme at De Appel (2004 – 2005).

© Zorlu Center, 2011